

Protokoll från kommunala pensionärsrådet 2023-12-06

Tillgänglighetsanpassat dokument

Detta dokument är tillgänglighetsanpassat i enlighet med lagen om tillgänglighet till digital offentlig service (DOS-lagen). Kontakta rådets sekreterare om du önskar originalhandlingen, se hemsidan för kontaktuppgifter.

Datum och tid

Rådssalen, Rådhuset, 2023-12-06, kl. 13:00 – 16:00

Närvaro

- Andreas Persson (S), ordförande
- Andreas Stureson (KD) § 1-11
- Elin Rydberg (S)
- Christer Florin (V)
- Carl Cunningham (KD)
- Greger Johansson (PRO)
- Gunilla Johansson (PRO)
- Karin Widerberg (PRO)
- Johan Eldin (SPF)
- Yvonne Stillman (SKPF)
- Marie-Louise Stålbark (RPG)
- Ingrid Nordgren (PRO), ersättare
- Marianne Johansson (PRO), ersättare
- Olof Ejdeblad (SPF), ersättare
- Birgitta Rahm (SPF), ersättare
- Olof Darelid (RPG), ersättare
- Jenny Lagerqvist, sekreterare
- Ing-Marie Jonsson, äldrekonsulent
- Andreas Zeidlitz, analys- och hållbarhetschef
- Malin Strömberg, mark- och exploateringsingenjör

- Marie Drougge, ekonomidirektör
- Stefan Österström, socialdirektör

Justering

Marie-Louise Stålbark (RPG)

§ 1 Val av justerare

Marie-Louise Stålbark (RPG) utses att justera protokollet jämte ordföranden.

§ 2 Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställs.

§ 3 Genomgång av föregående protokoll

Ordföranden går igenom föregående protokoll.

§ 4 Information från äldrekonstulenterna om hälsosamtal till målgruppen 80+

Föredragande: Ing-Marie Jonsson, äldrekonstulent

Våren 2023 beviljades Jönköpings kommun ett statsbidrag för att motverka ofrivillig ensamhet hos äldre personer genom att arbeta med hälsosamtal. Målgruppen är medborgare över 80 år som inte bor på äldreboende eller har hemtjänst. Tre personer anställdes inom ramen för projektet och 400 medborgare valdes ut för att bli kontaktade och få erbjudande om hälsosamtal. Vidare skickades informationsbrev ut till medborgare i kommunen där de som önskade att få ett hälsosamtal uppmanades att höra av sig.

Syftet med hälsosamtalen har varit att nå ut till medborgare som kommunen annars inte kommer i kontakt med, att ge råd och stöd, främja hälsa och informera om de sociala aktiviteter och träffpunkter som finns som ett led i att minska den ofrivilliga ensamheten. Frågeunderlaget har tagits fram med hjälp av bland andra dietister, tandhygienister och folkhälsoutvecklare på Region Jönköpings län. Hälsosamtalen har till största delen genomförts per telefon.

Resultatet av de 162 hälsosamtal som genomfördes under oktober och november visar bland annat att 12 procent av de tillfrågade anser att deras hälsa är dålig eller mycket dålig. Samtidigt är det 81 procent som uppger att livskvaliteten är bra eller mycket bra. 81 procent av de tillfrågade hade inte besökt någon av kommunens träffpunkter. Jönköpings kommun kommer att fortsätta projektet med hälsosamtal fram till år 2026 och erbjuder även flera nya aktiviteter, till exempel Leva livet-grupper där hälsan står i fokus och kurser om digital teknik. Något som också efterfrågas under hälsosamtalen är kurser om matlagning och andra hushållssysslor.

§ 5 Kommunalt bostadsförsörjningsprogram 2023-2028

Föredragande: Andreas Zeidlitz, analys- och hållbarhetschef och Malin Strömberg, mark- och exploateringsingenjör

Jönköpings kommun ska enligt lag ta fram riktlinjer för bostadsförsörjningen inför varje ny mandatperiod som ska antas av kommunfullmäktige. I Jönköpings kommun har man valt att ta fram kommunalt bostadsförsörjningsprogram vartannat år, däremellan görs en uppföljning och revidering av projektplanen. Programmet arbetas fram av en arbetsgrupp bestående av representanter från tekniska kontoret, stadskontoret, stadsbyggnadskontoret och socialförvaltningen. Det skickas ut på remiss till cirka 45 intressenter, däribland partier, nämnder, intresseorganisationer som till exempel PRO och SPF, samt exploitörer. Även kommunala pensionärsrådet har lämnat ett yttrande över remissen. Flera remissinstanser efterlyser fler trygghetsboenden.

Enligt nu gällande bostadsförsörjningsprogram för år 2023-2028 är målet för bostadsbyggandet 1 000 bostäder per år, varav 200 ska bestå av villor och grupphus. På grund av det rådande läget i omvärlden förväntas inte målet nås år 2023.

Det planeras för sex nya äldreboenden de kommande åren för att möta behoven hos en växande och åldrande befolkning. Äldreboendena ska delvis ersätta befintligt bestånd men innebär också ett tillskott av nya platser.

§ 6 Uppföljning från kommunalt bostadsforum om trygghetsboenden 10 november 2023

Föredragande: Andreas Zeidlitz, analys- och hållbarhetschef och Malin Strömberg, mark- och exploateringsingenjör

Andreas Zeidlitz konstaterar att kommunalt bostadsforum om trygghetsboenden på Elmia den 10 november var ett uppskattat arrangemang. Flera byggaktörer har hört av sig och sagt att det var en lyckad dag och vill ha en fortsatt dialog inför framtiden. 120 personer, däribland tjänstepersoner, politiker, byggaktörer och representanter från pensionärsföreningar, deltog under dagen.

Under år 2024 kommer kommunen att satsa på att informera ännu mer om trygghetsboenden. Andreas Zeidlitz poängterar att kommunala pensionärsrådet är en viktig resurs i det arbetet. Många äldre känner inte till vad ett trygghetsboende är för något. Olof Ejdeblad framhåller att det är viktigt för kommunala pensionärsrådet att vara delaktigt i den fortsatta processen.

§ 7 Kommunens verksamhets- och investeringsplan 2024-2026 med budget för 2026

Föredragande: Marie Drougge, ekonomidirektör

Marie Drougge börjar med en genomgång av det nationella ekonomiska läget. Sveriges bruttonationalprodukt, BNP, sjunker och lågkonjunkturen väntas fortsätta även under år 2024. Inflationen är fortsatt hög men är på väg ner.

I Jönköpings kommun har nämnderna en budget på sammanlagt 9,3 miljarder kronor för år 2024. Enligt prognosen är budgetavvikelsen en miljon kronor vilket anses innebära en god budgetföljsamhet. Äldreomsorgens anslag i verksamhets- och investeringsplanen för år 2024-2026 ökar från 27 miljoner kronor år 2024 till 95 miljoner kronor år 2026. Förutom att antalet äldre medborgare kommer att öka så ska anslaget även finansiera ökade kostnader i befintlig verksamhet, såsom vårddyngdsökning, ökad nattbemanning, ökade hyreskostnader, omstrukturering av befintlig verksamhet med mera.

Äldrenämnden har fått i uppdrag att arbeta med effektivisering när det gäller nyttjande av platser på särskilda boenden. I takt med att nya äldreboenden tas i bruk ska de lägenheter som inte längre används på grund av att de inte är ändamålsenliga i stället kunna användas som evakueringsbostäder. Vidare höjs taxorna för matportion i hemmet från 64 kronor till 75 kronor och lunchpriset för pensionär som äter i kommunens öppna restauranger höjs från 65 kronor till 80 kronor och för övriga gäster från 97 kronor till 120 kronor.

§ 8 Digitala inköp av dagligvaror i hemtjänsten

Föredragande: Elin Rydberg (S), ordförande äldrenämnden och Stefan Österström, socialdirektör

Kommunfullmäktige har i kommunens verksamhets- och investeringsplan 2024–2026 beslutat att ge äldrenämnden i uppdrag att genomföra upphandling av digitala inköp av dagligvaror inom hemtjänsten. Vid äldrenämndens sammanträde den 12 december kommer ett förslag till upphandlingsunderlag att behandlas.

Elin Rydberg (S) framhåller tre anledningar till att införa digitala inköp av dagligvaror i hemtjänsten: för att öka den äldres inflytande över inköpen, som kompetensförsörjningsåtgärd genom att frigöra tid för hemtjänstpersonalen och för att förbättra personalens arbetsmiljö. Enligt förslaget ska kommunen upphandla en eller flera leverantörer som ska tillhandahålla tjänsten. Beställning av matvaror ska kunna ske årets alla dagar och leverans ska kunna ske på vardagar. Kommunen kommer att stå för plockkostnad, utkörningskostnad och upplockningskostnad vid användande av den upphandlade tjänsten. Den äldre kan redan idag få visst stöd av hemtjänstpersonalen att göra digitala inköp hos en webbaserad butik som inte är upphandlad av kommunen, men får då själv stå för plockkostnad, utkörningskostnad och upplockningskostnad. Vid sidan av den ekonomiska fördelen för brukaren att slippa leverantörernas avgifter kan kommunen genom att upphandla tjänsten, dels säkerställa personalens kompetens i att hjälpa till att göra beställningen, samt också säkerställa att tjänsten är tillgänglig oavsett var man är bosatt i kommunen.

Stefan Österström beskriver att ett pilotförsök med digitala inköp inom hemtjänsten genomfördes år 2022/2023 hos 86 personer i Bankeryd. 18 av dessa svarade på en enkätundersökning där pilotförsöket utvärderades. Svaren var övervägande positiva. Socialförvaltningen ser flera fördelar med att införa digitala inköp, bland annat en säkrare hantering av betalmedel, ökad delaktighet och ökad digital inkludering för den enskilde, samt att personalen får mer tid hos den enskilde. I dagsläget får cirka 500 personer i kommunen hjälp av hemtjänsten med inköp av dagligvaror.

Olof Ejdeblad lyfter fram att kommunala pensionärsrådet vill ha en nära dialog med äldrenämnden och socialförvaltningen och få en kontinuerlig uppföljning i frågan framöver. Pensionärsorganisationerna i kommunala pensionärsrådet kommer även att lämna in en skrivelse till äldrenämnden angående upphandlingsunderlaget till ärendet om införandet av digitala inköp av dagligvaror i hemtjänsten. Skrivelsen bifogas till detta protokoll.

§ 9 Sammanträdesplan för kommunala pensionärsrådet 2024

Ett förslag till sammanträdesplan för kommunala pensionärsrådet 2024 är framtaget. Sammanträdesplanen består av fyra ordinarie sammanträden och innehåller ett antal fasta dagordningsordningspunkter med syfte att skapa en bredare delaktighet och dialog om kommunens verksamhet. Beredningsgruppen har till uppgift att bereda ärenden och föreslå dagordning.

Beslut

Kommunala pensionärsrådet fastställer följande sammanträdesdatum för 2024, med särskilt tillhörande punkter:

Torsdag 7 mars kl. 13.00

Tisdag 4 juni kl. 13.00

- Översiktlig genomgång av förslag till verksamhets- och investeringsplan för äldrenämnden

- Kommunprogram och årsbokslut

Torsdag 12 september kl. 13.00

- Sammanställning av nämndernas verksamhets- och investeringsplaner inför kommunens budgetberedning

Torsdag 5 december kl. 13.00

- Ny socialtjänstlag från och med 2025
- Information om kommunens budget

§ 10 Information från kommunen

Ansvarig: Andreas Persson (S), ordförande

- Andreas Persson (S) berättar kort att det den senaste veckan har varit fullt fokus på verksamhets- och investeringsplanen för år 2024. Det har varit budgetmöte i kommunfullmäktige där majoritetens budgetförslag beslutades. Ekonomidirektör Marie Drouge informerar mer om budgeten under detta sammanträde.
- Andreas Sturesson (KD) berättar kort om beredskapsdagen som ägde rum på förmiddagen den 6 december, en temadag som bland annat handlade om försörjningsberedskap. Han nämner även att det pågår ett samverkansarbete i Jönköpings kommun när det gäller gängkriminalitet. Polisen, skolan, räddningstjänsten och socialtjänsten samarbetar för att skydda barn och unga från att hamna snett i livet. Arbetet kommer att intensifieras ytterligare det närmaste året.

§ 11 Information från äldregruppen

Ansvarig: Elin Rydberg (S), ordförande äldregruppen

- Jönköpings kommun har erhållit ett statsbidrag till äldreomsorgen som under år 2024 kommer att användas till friskvård för personal inom hemtjänsten, införande av arbetskor i vård och omsorg samt vidareutbildning och språkutbildning inom äldreomsorgen.
- Avtalet för Kavlagårdens äldreboende, som drivs av en privat aktör, löper ut inom kort och en ny upphandling ska göras. Utgångsläget är att det även i fortsättningen ska drivas i privat regi.
- Carl Cunningham (KD) påtalar att debatten kring schemaläggning och dygnsvila fortsätter. Det är en stor omställning för många i personalen. En del tycker att det är bra, andra tycker att det är värdelöst. Socialförvaltningen för en dialog med olika grupper om förändringen. Det är viktigt att frågan lever vidare.

Olof Ejdeblad anför att det finns en oro hos kommunala pensionärsrådet att kompetent personal kommer att sluta till följd av förändringarna. Han undrar även om det är möjligt att ansöka om dispens för att hantera vilo- och arbetstid? Elin Rydberg (S) svarar att i grund och botten är det bra att människor får vila ordentligt mellan arbetspassen, även om det såklart förändrar livet och tillvaron för många medarbetare. Kommunen försöker att anställa helgtjänstgörare men det är inte helt enkelt att få tag på personal. Det har inte varit någon stor personalflykt från verksamheten än så länge. De som arbetar natt är de som har varit mest kritiska till förändringen, det är viktigt att särskilt titta på den delen.

- Elin Rydberg (S) informerar slutligen om att Jönköpings kommun ligger på tredje plats bland landets kommuner i hemtjänstindex för år 2023. Förra året låg Jönköpings kommun på femte plats. I övrigt är det många nykomlingar i toppen av listan, flera kommuner som låg högt upp på listan förra året har alltså inte lyckats behålla sin plats. Hemtjänstindex baseras bland annat på enkäter bland de som använder sig av hemtjänst.

§ 12 Övriga frågor

Inga övriga frågor är anmälda.

BILAGA

Till Äldrenämnden Jönköpings kommun 2023-12-07

Angående digitala inköp av dagligvaror i hemtjänsten

Pensionärsorganisationerna inom KPR i Jönköpings kommun (SPF, PRO, RPG samt SKPR) säger **ja** till att upphandla denna digitala tjänst.

Det är av största vikt att man noggrant utreder huruvida det skall vara en transportör eller flera samt om flera leverantörer kan leverera tjänsten.

När upphandlingen är genomförd och tjänsten är verksam anser vi att det bör göras kontinuerliga uppföljningar hur denna tjänst tas emot av brukarna samt hur leverantörer uppfyller kraven i upphandlingen.

Effekten av denna digitala tjänst syftar till att personalen kan använda sin tid hos brukaren till bättre saker än att gå och handla vilket också bör följas upp och löpande redovisas vid kommande KPR-möten.

För KPR

Greger Johansson

